

2010RGW50

VERSLAG van de vergadering van de Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 8 maart 2010 in het Provinciehuis

Aanwezig:

Dhr. G.J. v.d. Werff (voorzitter), dhr. J. Binnekamp (gedeputeerde), dhr.drs. R.W. Krol (gedeputeerde), dhr. E.R.M. Balemans (VVD), mw.drs. W.A. Bodewitz (PvdD), mw. L.C. Dekkers-Raadsen (CDA), mw. C. Dik-Faber (ChristenUnie), dhr.drs. P.W. Duquesnoy (SP), mw. drs. N. van Gemert (SP), dhr.drs. C. de Heer (ChristenUnie), dhr. J.F.M. Kloppenborg (GroenLinks), dhr. J. v.d. Lagemaat (SGP), mw. D. Lamers-Tiecken (VVD), dhr.ir. R.J. Martens (PvdA), mw. G.W. Nalis (PvdA), dhr. L.W. Nootboom (VVD), dhr.drs. T.G.P.M. Ruijs (CDA), dhr. P. Seldenrijk (CDA), mw.ir. A.A. Swets (CDA), dhr. R.E. de Vries (D66), dhr.ir.G.A. Witteman (SP) en dhr. T.R. Weijers (D66);

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Dhr.drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. W.D. Voorneman (verslag).

1. Opening

De voorzitter, de heer V.d. Werff, opent de vergadering met een woord van welkom. Hij geeft eerst het woord aan de sprekers.

De heren P. Winsemius en A. van Oosterom gaan namens de stichting “Wei in de Bovenlanden” in op de herinrichting van de Bovenlanden. Beiden lezen een notitie voor die als bijlagen bij dit verslag zullen worden gevoegd.

De heer Seldenrijk stelt voor dit punt in de volgende vergadering terug te laten komen, tezamen met de reactie van het college van G.S.

De heer Martens sluit zich bij dit voorstel aan. Voor de PvdA is de opstelling en de insteek van de provincie Zuid-Holland van belang, met name of daarmee tegemoet kan worden gekomen aan de doelstellingen.

De heer Kloppenborg vernam dat risico's voor de volksgezondheid gekoppeld zijn aan toekomstig beheer en dat er veel onduidelijkheid is over toekomstig beheer. Dat lijkt strijdig te zijn met elkaar. Hij vraagt dienaangaande om verduidelijking.

De heer Winsemius geeft aan dat de inrichting risicovol kan zijn, tenzij het beheer goed onder controle komt en er daarvoor een goed plan en budgetten beschikbaar komen. Daarnaast is er onduidelijkheid over het traject van inrichting in de Bovenlanden. Toegezegd is dat het middengebied anders gaat worden, terwijl later weer bleek dat het middengebied net zo wordt ingericht als de rest van de polder. Ogenscheinlijk gaat het om een tegenstrijdigheid. Stichting “Wei in de Bovenlanden” vindt dit dubbel ernstig.

De heer Krol zegt toe dat hij de opmerkingen van de PvdA over de positie van Zuid-Holland nader zal beschouwen. Hij is nog in afwachting van antwoorden vanuit het gebied. Die reacties wil hij meenemen bij de bespreking van dit punt in de volgende vergadering van deze commissie. Hij heeft verder niets toe te voegen aan het gesprek dat hij met de Stichting “Wei in de Bovenlanden” heeft gevoerd, ook waar het gaat om het middengebied en andere delen van het gebied en hoe daarmee zal worden omgegaan.

De heer Bouma gaat in op de problemen rond de sanering van de Vecht, specifiek waar het gaat om zijn eigen perceel. Zijn advocaat was verhinderd en daarom doet hij zelf het woord. Hij verwijst naar een persbericht van 4 oktober 1989 waarin het college van G.S. in kennis wordt gesteld van fouten in het natuurgebied. Aangegeven wordt dat de inham in de Vecht vervuild is met vaten. Op zijn initiatief is daar destijds onderzoek naar verricht maar daar wordt nul komma nul aandacht aan besteed. De Vecht wordt voor € 100 miljoen gesaneerd terwijl men een gifbelt laat liggen in een 8 ha. groot gebied van 2 miljoen kubieke meter. Hij verzoekt P.S. hun verantwoording te nemen en te onderzoeken wat de inhoud van die vaten is.

Vele vragen zijn er over de gifbelt. Er worden oevers opgeworpen die nog wel een beetje worden onderzocht. Voor de rest is het een black box. Er wordt verder geen onderzoek naar verricht, men gelooft het verder wel.

De laatste rapportage van de provincie Utrecht heeft hij onderuit gehaald als een fakerapport. De overheid is opdrachtgever tot het leveren van vervalste rapporten, zo heeft hij moeten constateren. Hij heeft daarvoor overtuigend bewijs en hij kan dat de commissie overhandigen.

Ook stuitte hij op rapportages die zijn advocaat op grond van de Wet Openbaarheid van Bestuur heeft ontvangen. In die rapportages ontbreken meerdere pagina's, terwijl er op die pagina's uitleg wordt gegeven over de risico's voor de volksgezondheid. Hij hoopt dat de commissie zijn aanwijzingen heeft gevolgd via zijn weblog. Hij heeft het hoogheemraadschap verantwoordelijk gesteld voor deze wantoestanden en de cover up maar hij krijgt geen gehoor. Na 6 jaar strijd met de gemeente Maarssen en de milieudienst Noord West Utrecht constateert hij dat partijen zich van leugens en bedrog bedienen. De provincie bevestigt een en andermaal in 1993 aan de gemeente Maarssen dat er sprake is van een ernstige verontreiniging maar alle partijen doen alsof hun neus bloedt. Hij heeft hier geen goed woord voor over. Hij is slachtoffer van deze milieucriminaliteit met een schade van € 2,5 miljoen. Hij heeft een onverkoopbare locatie op een vervuilde plek van de Vecht die gesaneerd wordt. Hij heeft een grote luchtfoto van het gebied en toont deze aan de commissie. De plassen zijn tot 30 meter diep met een omvang van 2 miljoen kubieke meter vervuilde grond. Daar wordt geen onderzoek naar gedaan. De kosten daarvan zouden teveel zijn; men moet dan een boot huren en diepteboringen doen, dwars door het vuilpakket tot op het schone zand. Dat wordt niet gedaan. Wanneer er geen visuele hinder is, is er kennelijk ook geen sprake van milieucriminaliteit. Hij wordt zes jaar lang geheel genegeerd en nu zijn voor hem de rapen gaar. Hij heeft mevrouw Bodewitz van de nodige informatie voorzien. Hij verwacht van meerdere fracties vragen die hij graag wil beantwoorden.

De heer Kloppenborg vond het verhaal van de heer Bouma via het weblog niet altijd gemakkelijk te volgen. Wat bedoelt de heer Bouma met fake? Het heeft hem wel verbaasd dat er in de rapportages pagina's ontbreken. Hij vraagt of de gedeputeerde de visie van de overheden in deze kwestie kan toelichten. Mogelijk zijn er bepaalde afwegingen in urgentie van aanpak. Hij wil graag de andere kant van het verhaal horen.

De voorzitter verwijst naar de ingekomen stukken waar dienaangaande wordt gevraagd om een reactie van het college van G.S. Dat wordt afgewacht.

De heer Kloppenborg vraagt de inspreker of hij van tevoren niet op de hoogte is geweest van hetgeen er aan de hand is.

De heer Duquesnoy vraagt de heer Bouma of er juridische processen gaande zijn over deze kwestie, wat is daarvan de voortgang en zijn er al uitspraken?

De heer Bouma licht toe dat de zaak niet onder de rechter is. Eerst heeft hij de politiek de keuze gelaten om te reageren op de vraag of deze gang van zaken wel toelaatbaar is. Hij gaat niet namens de politiek op de stoel van de rechter zitten, uitgaande van de trias politica in Nederland. Hij vraagt

de politiek nu om een uitspraak of het uitbrengen van valse rapporten acceptabel is waarbij de geloofwaardigheid van de staat in het geding is. Eerst wil hij een uitspraak van de politiek. Hij heeft zijn neus gestoten bij de gemeenteraad van Maarssen. Men liegt en bedriegt daar alle kanten op. Hij is nu aanbeland bij het laatste station, nl. de provincie, die in 1990 en in 1993 heeft bevestigd dat er sprake is van een ernstige verontreiniging in dat gebied. Hij heeft daar niets meer aan toe te voegen. Hij verzoekt P.S. daar consequenties uit te trekken.

Spreker laat weten dat hij destijds gedwongen was die plas aan te kopen. Inderdaad wist hij dat er in het verleden een voormalige stort is geweest. Dat weet iedere inwoner van Maarssen. Echter, hij wist de ernst van de situatie niet. Op zijn initiatief zijn de plassen onderzocht. Men trof daar een schrikbarende hoeveelheid overschrijdingen van waarden aan en sanering is noodzakelijk. Dat wordt bevestigd door een brief van de provincie aan de gemeente Maarssen op 17 juni 2009 waarin wordt aangegeven dat er sprake is van een ernstige verontreiniging. Wanneer de provincie ervan overtuigd is dat het om een vuilnisbelt gaat die gesaneerd moet worden, dat leidt dat tot consequenties. Het college van G.S. was hiervan al in 1989 op de hoogte, dankzij zijn initiatief. Hij is een burger die deugt en hij verkoopt geen grond met vervuiling en een black box aan nieuwe eigenaren.

De heer Binnekamp laat weten dat het college op de hoogte is van de problematiek zoals door de heer Bouma werd geschetst. In eerste instantie is de provincie geen partij. G.S. zijn gevraagd te reageren en er zal een reactie worden opgesteld voor de heer Bouma en deze commissie.

Mevrouw Bodewitz hoort van de gedeputeerde dat de provincie in deze geen verantwoordelijkheid zou hebben. In een document van het PUC las zij dat de provincie nog verantwoordelijk is wanneer het gaat om een combinatie van vervuilde landbodem en waterbodem. Daarvan is hier sprake. Zij vraagt om een reactie van de gedeputeerde.

De heer Binnekamp antwoordt dat een gemeente of een combinatie van gemeenten primair verantwoordelijk is voor een stortplaats. Er zijn voorbeelden in deze provincie van een aantal gemeenten die een gezamenlijke stortplaats hebben. Zij zijn verantwoordelijk voor de nazorg en voor de eventuele sanering. Hij zal nagaan hoe het zit met een combinatie tussen landbodem en waterbodem. Hij zal daar op terugkomen.

Hij wijst erop dat de Vechtsanering het rijk en de waterschappen regardeert.

De voorzitter dankt de insprekers voor hun aanwezigheid en hun inbreng. Hij wijst in dit verband ook op de insprekreactie van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond die schriftelijk is uitgereikt. Wegens te late aanmelding was inspreken in deze vergadering niet meer mogelijk.

2. Ingekomen stukken

De heer De Vries constateert dat er wel erg veel ingekomen stukken zijn voor deze vergadering. Meer selectie daarin is z.i. wenselijk, temeer daar niet altijd duidelijk is waarover de ingekomen stukken gaan. Bij onduidelijkheden zou het een goede zaak zijn wanneer de griffie de inhoud van een ingekomen stukken ten behoeve van de commissie verduidelijkt.

De voorzitter antwoordt dat de provincie geen invloed heeft op ingekomen stukken, en zeker niet op de inhoud. Hij wijst erop dat de laatste vergadering van deze commissie zeven weken geleden is geweest waardoor het aantal ingekomen stukken is opgelopen.

De heer De Vries geeft aan dat burgers altijd het recht hebben om de provincie aan te schrijven over zaken die zij van belang vinden. Het gaat hem erom dat het voor de commissie helder wordt wat een ingekomen stuk behelst.

De voorzitter zal nagaan of daarin voortaan meer duidelijkheid te verkrijgen valt. Mogelijk is dit een punt voor het Presidium.

2.1 Werkgroep Dassen: weigering afgifte verklaring van geen bezwaar voor bouwproject “Klein Wolfswinkel” in de gemeente Renswoude (RGW 22)

Mevrouw Bodewitz vraagt hoe P.S. aankijken tegen de visie van de werkgroep Dassen. Graag ontvangt zij een kopie van de schriftelijke reactie van G.S.

De heer V.d. Lagemaat heeft geïnformeerd of er in de omgeving van Renswoude een dassenburcht aanwezig is. Volgens een Flora- en Faunaonderzoek is er absoluut geen sprake van een dassenburcht. Hij vindt het schrijven van de werkgroep dan ook erg voorbarig. Er schijnt wel een bijburcht te zijn op 300 of 400 meter afstand, daar zal waarschijnlijk ontheffing voor moeten worden gevraagd.

De heer Martens wil graag een afschrift ontvangen van de reactie van G.S.

De heer Krol licht toe dat G.S. morgen hoogst waarschijnlijk zullen besluiten om definitief de verklaring van geen bezwaar voor het bouwproject Klein Wolfswinkel te weigeren, omdat het plan in strijd is met provinciaal beleid op een aantal punten. De werkgroep zal dan worden geïnformeerd dat dit bouwplan van tafel is. Wanneer er een alternatief plan wordt ontwikkeld, zal de al dan niet aanwezigheid van dassen opnieuw tot dezelfde vragen leiden. Wanneer zich in de wijde omtrek van het bouwplan dassen bevinden, dan is een ontheffing in het kader van de Flora- en Faunawet noodzakelijk voor het kunnen realiseren van een bouwplan.

2.2 Ministerie van Verkeer en Waterstaat Driebergen-Zeist (RGW 23)

Ter kennisname.

2.3 Memo van gedeputeerde Van Lunteren stand van zaken project stationsgebied Driebergen-Zeist (RGW 29)

Ter kennisname.

2.4 Waterschap Vallei en Eem intentiebesluit algemene besturen van Veluwe en Vallei en Eem inzake fusie (RGW31)

Mevrouw Dekkers vraagt waarom dit stuk wordt geagendeerd voor de commissie RGW en niet voor de commissie BEM.

De voorzitter antwoordt dat de brief betrekking heeft op water en dat valt onder de commissie RGW. Hij zegt op verzoek van de heer Seldenrijk toe dat de brief zal worden doorgezonden naar de commissie BEM.

2.5 Memo gedeputeerde Krol alternatieve methoden van schadebeperking Flora en Faunawet (RGW 32)

Ter kennisname.

2.6 Memo van de heer Poort over onderzoeksonderwerpen Randstedelijke rekenkamer (RGW 33)

Ter kennisname.

2.7 Memo gedeputeerde Krol toezegging nadere uitwerking instrumentarium Voorloper Groene Hart (RGW 34)

Ter kennisname.

2.8 Beantwoording vragen Wet Ammoniak en Veehouderij kwetsbare gebieden (RGW 35)

Ter kennisname.

2.9 Stichting Wei in de Bovenlanden: stand van zaken en beantwoording vragen (RGW 36)

Ter kennisname.

2.10 De heer Wolffenbuttel Vernietiging deel park Schothorst Amersfoort (RGW 37)

Ter kennisname.

2.11 De heer Bouma: het slijk in Maarssen (RGW 38)

Ter kennisname.

2.12 Memo gedeputeerde Krol toezegging milieuvergunningen agrarische bedrijven (RGW 39)

Mevrouw Bodewitz constateert dat het conceptrapport van de Grontmij niet is toegevoegd, terwijl dat wel is aangegeven. Zij vraagt of dat rapport alsnog naar haar kan worden gezonden.

De voorzitter laat weten dat dit rapport ter inzage op de griffie ligt.

2.13 Memo beantwoording vragen over wildaanrijdingen(RGW 40)

De heer Duquesnoy leest over een spanningsveld tussen de obstakelvrije berm van 4,5 tot 6 meter en het in standhouden van waardevolle bomenlanen. Aangegeven wordt dat er na inventarisatie is gebleken dat, in alle situaties langs de provinciale wegen, de bomenlanen van een dusdanig landschappelijk en cultuurhistorisch belang zijn dat behoud voorop staat.

Hij verwijst voorts naar persberichten en vragen van GroenLinks over de enorme bomenkap langs die wegen. Hij vraagt waarom die kap nodig was.

De heer Krol heeft ten aanzien van de kap van bomen bij Lopik en Benschop vernomen dat het niet gaat om bomen maar om populieren. Dat zijn waaibomen die met enige regelmaat omvallen. De bomen die zijn gekapt waren gevaarlijk. Vanuit het gebied zijn er veel vragen gesteld over de bomenkap die daar plaatsvindt en de afdeling Mobiliteit is verzocht daar met “enige empathie” op te reageren. Altijd doet zich een spanningsveld voor tussen de verkeersveiligheid en de kwaliteit van het landschap. Als het mogelijk is om in het gebied echte bomen terug te krijgen, dan valt dat te overwegen, zij het dat bomen vanuit mobiliteitsperspectief niet te dicht bij de weg moeten staan terwijl de inwoners van de provincie een dichte bomenrij langs de weg toejuichen. Het is duidelijk dat het hier om een spanningsveld gaat.

2.14 Bunnik Let Op Uw Saec, vertraging A12 Salto(RGW 41)

Ter kennisname.

2.15 Memo gedeputeerde Van Lunteren stand van zaken stationsgebied Driebergen Zeist (RGW 42)

Ter kennisname.

2.16 Brief aan Minister VROM met betrekking tot bijeenkomst Noordvleugel Randstad (RGW 43)

Ter kennisname.

2.17 Memo gedeputeerde Krol nadere informatie over ingezonden stuk 2.8 (stichting WEI in de Bovenlanden (RGW 47))

Ter kennisname.

2.18 NMU reactie op Bodemvisie (RGW 48)

Ter kennisname.

De voorzitter constateert dat de commissie instemt met de voorgestelde afhandeling van de ingekomen stukken.

3. Verslag Statencommissie Ruimte, Groen en Water van 18 januari 2010

Met betrekking tot de tekst:

Op pag. 7, 4^e alinea, laatste regel, wordt “CDA” gewijzigd in “ChristenUnie”.

Met in achtneming van deze wijziging wordt het verslag vastgesteld.

4. Mededelingen

De heer Krol memoreert de discussie in de vorige commissievergadering en in P.S. over de stand van zaken vliegbasis Soesterberg. G.S. zullen morgen een voorstel behandelen over de aansturing van het proces rondom het bestemmingsplan. Daarover is met de gemeenten Zeist en Soest overeenstemming bereikt. De behandeling van deze kwestie in P.S. heeft in positieve zin bijgedragen aan een goede oplossing. Het eensluidende standpunt van P.S. richting gedeputeerde heeft ertoe geleid dat partijen op dat punt weer op één lijn zitten. Hij kan nu de gevolgen van de gemeenteraadsverkiezingen voor de koers van beide gemeenten nog niet geheel overzien. Hij memoreert dat de commissie betrouwbaar zal worden bijgepraat over de financiële stand van zaken Hart van de Heuvelrug. G.S. zullen daar voorstellen voor gaan ontwikkelen die met het bestuurlijk platform zullen worden besproken. Wanneer de nieuwe gemeenteraden in beide gemeenten zijn geïnstalleerd, zullen P.S. en de gemeenteraden gelijkluidend betrouwbaar worden bijgepraat over de financiële stand van zaken Hart van de Heuvelrug, mogelijk eind van deze maand. Hij stelt dat er goede voortgang wordt geboekt.

Het bijpraten kan schriftelijk maar ook kan er gezocht worden naar een gezamenlijke bijpraatsessie voor gemeenteraden en P.S.

De heer De Vries pleit voor een mondelinge bijpraatsessie, juist omdat men te maken heeft met een nieuwe samenstelling van gemeenteraden. Zij moeten in het proces op sleeptouw worden genomen.

Mevrouw Swets kan instemmen met een bijpraatsessie maar met het oog op bespreking en besluitvorming is het goed de voorstellen ook voor de volgende commissievergadering te agenderen, eventueel in een besloten deel van die vergadering.

De heer Krol zegt dat toe, temeer daar P.S. op een aantal onderdelen van het proces bevoegd zijn. Het ging hem er nu om dat gemeenteraden en commissie tegelijk worden geïnformeerd. Overigens is hij altijd bereid om informeel nadere gedetailleerde uitleg te verstrekken.

De voorzitter vraagt aandacht voor het werkbezoek dat op 29 maart is gepland, betrekking hebbend op Heel de Heuvelrug, dit in verband met de behandeling van de visie van het uitvoeringsprogramma dat in de volgende commissievergadering aan de orde komt. Helaas is hij zelf wegens buitenlands verblijf niet in staat dit werkbezoek bij te wonen.

De voorzitter wijst vervolgens op de landelijke statenconferentie van het IPO op 18 maart over de gebiedsontwikkeling. O.a. zal de heer De Vries de vliegbasis Soesterberg als Utrechtse casus toelichten.

De heer Krol deelt mede dat er gewerkt wordt aan de start van een landschapscampagne. Op 10 mei gaat die campagne met een ballontocht van start. Per fractie is er één woordvoerder landschap en zij worden voor deze tocht uitgenodigd.

Hij zegt toe dat rekening zal worden gehouden met de P.S. activiteiten op 10 mei bij Soestdijk.

5. Rondvraag

De heer De Vries stelt een vraag over de paginagrote advertentie over Park Bloeyendaal op het oude Hessingterrein. In die advertentie werd de indruk gewekt dat alles in kannen en kruiken is en dat er al met de bouw is gestart. Hij vraagt naar de stand van zaken rond het wel of niet afgeven van een verklaring van geen bezwaar.

Naar aanleiding van het reconstructieplan Gelderse Vallei Utrecht Oost, heeft hij begrepen dat er een actualisatie heeft plaatsgevonden. Hij vraagt waar die actualisatie uit bestaat en of de commissie daarvan op de hoogte gesteld kan worden.

De heer Krol deelt mede dat de actualisatie van het reconstructieplan nog in P.S. aan de orde moet komen. Er is een vergadering geweest van de reconstructiecommissie en daarin is men het eens geworden over een voorstel dat aan de provincies zal worden voorgelegd. Het gebied zal dat voorstel dus aan beide provincies voorleggen met de vraag die voorkeur over te nemen. In die procedure hebben G.S. en P.S. een rol. Hij kan zich voorstellen dat er nog wel discussie over de actualisatie kan gaan ontstaan gelet op vraagstukken rond de intensieve veehouderij in dit deel van de provincies Utrecht en Gelderland, met name over de grondverwerving.

Spreker heeft ook kennisgenomen van de advertentie over Park Bloeyendaal. Die advertentie straalt inderdaad uit dat alles in kannen en kruiken zou zijn terwijl de procedure voor de verklaring van geen bezwaar nog niet is afgerond. G.S. hebben een conceptbesluit genomen waarin de verklaring van geen bezwaar deels zal worden verleend en deels zal worden geweigerd op basis van ecologie en cultuurhistorische elementen, met name het schootsveld van de Hollandse Waterlinie. Gesprekken hebben inmiddels plaatsgevonden tussen provincie, gemeente en aanvrager. De aanvrager is bereid aan die beperkte bezwaren tegemoet te komen. Hij memoreert dat het hier gaat om een besluit van P.S. om het Hessing terrein binnen de rode contour te trekken en daarmee is de provinciale invloed op dit terrein zeer beperkt. De beperkte invloed van de provincie heeft geleid tot een kleine aanpassing van het plan. Er moet o.a. een privaatrechtelijke overeenkomst over een grondwal worden gesloten om de ecologische zone en de woonwijk van elkaar af te schermen. Er wordt één woning minder gebouwd en een aantal woningen is verkleind zodat het plan daarmee aan de voorwaarden van de provincie voldoet. Het blijft een ingrijpende bebouwing op die plek in de provincie, maar dat is het gevolg van een eerder genomen provinciaal besluit.

Spreker resumeert dat de vergunning nog niet is verleend, maar dat het er wel naar uit ziet dat de provincie die vergunning kan verlenen.

6. Termijnagenda

De voorzitter wijst op 15 april a.s.; op die avond zal de commissie RGW zich separaat bezighouden met Groot Mijdrecht Noord.

Mevrouw Dik constateert opnieuw dat de hoogspanningskabels nog steeds op de groslijst staan. De tijd schrijdt voort en er is nog steeds geen datum voor een informatiesessie gepland. Zij wil graag nog voor de zomer over de hoogspanningskabels spreken, eventueel gekoppeld aan het bijpraatstuk van G.S. dat is aangekondigd.

Ook de voorzitter lijkt een koppeling tussen het bijpraatstuk van G.S. en de informatiesessie ten behoeve van deze commissie een goede zaak. Hij zal dat meenemen.

De heer De Vries verwijst naar de termijnagenda van 18 januari jl. waarin werd aangegeven dat in de vergadering van vandaag de herziening startnotitie verordening beeldkwaliteit aan de orde zou komen, echter, nu wordt dit onderwerp aan de groslijst toegevoegd. Hij vindt het belangrijk dat afronding van deze kwestie in zicht komt, temeer daar in BEM is gesproken over verminderde regelgeving van dit rapport. Hij verzoekt dit punt te agenderen voor een volgende commissievergadering.

Voor wat betreft het statenvoorstel Inpassingsplan A12/ Salto pleit hij ervoor de juridische aspecten van de toepassing van een Inpassingsplan aan de orde te stellen; hij vreest dat dit een langdurige

kwestie kan gaan worden. Het is belangrijk dat de provincie goed zicht krijgt op de juridische aspecten, vooral wanneer zaken aan de Raad van State moeten worden voorgelegd. Spreker heeft eerder schriftelijke vragen over de Biltse Duinen gesteld maar hij heeft nog geen antwoord ontvangen. Hij vraagt wanneer hij deze kan verwachten.

De heer Krol geeft aan dat de antwoorden op de vragen over de Biltse Duinen onderweg zijn. Hij memoreert dat de heer Van Lunteren de portefeuillehouder is, als het gaat om het Inpassingsplan A12/Salto. Het is juist dat, wanneer er een geforceerd provinciaal Inpassingsplan wordt gemaakt, de juridische consequenties scherp in beeld moeten worden gebracht. Hij zal bewaken dat dit onder de aandacht van de heer Van Lunteren wordt gebracht. Hij ziet overigens geen bijzondere problemen in juridische zin bij dergelijke trajecten, mits het huiswerk goed wordt gedaan.

Hij is het eens met de heer De Vries dat de herziening startnotitie verordening beeldkwaliteit concreet in een planning moet worden opgenomen. Hij zal bevorderen dat dit op enig moment met de commissie kan worden besproken.

De heer De Vries pleit ervoor een concrete datum voor de bespreking van de notitie te plannen, temeer daar deze zaak al heel lang wordt aangehouden. De mensen in het gebied wachten op die notitie te wachten, zij zitten in onzekerheid en horen niets van de provincie.

De heer Krol gaat ervan uit dat deze notitie voor de zomervakantie kan worden behandeld en hij zal bevorderen dat dit ook gaat gebeuren.

Ook de voorzitter zal nagaan wanneer deze notitie in de commissie RGW kan worden behandeld.

7. Statenvoorstel Bodemvisie met uitnodiging van de Statencommissie MME

Mevrouw Bodewitz vindt het opvallend dat in deze nota geen melding wordt gemaakt van de risico's die voortvloeien uit energie uit grondwater, nl. bodemenergie. Op 9 november heeft een inspreker uitgebreid over de risico's gesproken. Hij heeft toen de vele risico's opgesomd van bodemenergie. Dat klonk nogal alarmerend. De PvdD heeft over bodemenergie nog veel vragen. Zij vraagt de gedeputeerde een document op te stellen waarin wordt aangegeven wat wel en niet toelaatbaar is ten aanzien van de risico's bij energie uit grondwater en dat ter bespreking aan de commissie voor te leggen.

De heer V.d. Lagemaat geeft aan dat het voorstel enkele opmerkingen bevat die hem niet aanspreken. Met het oog op de landbouw wordt bv. aangegeven dat door schaalvergroting en intensivering van de landbouw er in toenemende mate sprake is van een belasting van de bodem door overbesteding, verontreiniging door zware metalen en gewasbeschermingsmiddelen enz. Die passage past absoluut niet meer in deze nota. Al 10 jaar is er een zeer strenge mestwetgeving en is er sprake van evenwichtbesteding en niet meer van overbesteding. Hij verzoekt deze passages te verwijderen.

De heer De Vries complimenteert G.S. met deze bodemvisie. Ook de NMU is positief over deze nota. Spreker wil graag weten wat de consequenties zijn van deze bodemvisie voor bv. het veenweidegebied, De Bovenlanden en de polder Groot Mijdrecht Noord. In de nota worden uitspraken gedaan over de bodem en de bodemkwaliteit die gevolgen kunnen hebben. Hij verwacht dat deze nota als duidelijke onderlegger zal terugkomen op 15 april a.s. waar wordt gesproken over Groot Mijdrecht Noord, zodat de lijnen uit de Bodemvisie en het uiteindelijke beleid zichtbaar worden. Voorkomen moet worden dat men in Groot Mijdrecht Noord met een kluitje in het riet wordt gestuurd. Voor het overige gaat hij akkoord met deze Bodemvisie.

Mevrouw Nalis vindt de tijd rijp dat er veel integraler naar de bodem wordt gekeken; P.S. hebben eerder uitgesproken daar behoefte aan te hebben. Voor de PvdA is het belangrijk dat alles goed met elkaar in samenhang wordt gezien, dat wordt gekeken naar de aanpak van de vervuiling, naar het

waterbeheer en het natuurbeheer, naar het beheer van de bodem, naar de cultuurhistorie en naar duurzame energie. Zij mist in de visie het ondergronds bouwen en de veiligheidsaspecten, met name in het stedelijke gebied. In een integrale visie voor de bodem moeten alle aspecten tegen elkaar worden afgewogen. Ook vraagt zij naar de tijdsfasering voor de uitwerking, aangezien dit een visie is op hoofdlijnen. Zij verwacht dat de vraag naar duurzame energie vanuit de bodem zal toenemen. Bij de keuze voor duurzame energie moet worden nagegaan wat al dan niet verantwoord is en hoe een en ander gebiedsgericht kan worden opgepakt. De provincie is vergunningverlener en dient op een goede manier gebiedsgerichte afwegingen te maken waar het gaat om plannen voor duurzame energie. De uitwerking van de visie mag dan ook niet al te lang op zich laten wachten, juist om een goede afweging met andere aspecten mogelijk te maken.

Aangegeven wordt met welke partijen over de bodemvisie is gesproken. De PvdA mist in dat overzicht de archeologische organisaties; ook zij moeten worden betrokken bij de inspraak en de uitwerking van de visie.

De heer Kloppenborg kan in grote lijnen met de visie instemmen. Wel is moeilijk te ontdekken wat specifiek het nieuwe beleid in deze visie is. Een belangrijk nieuw veld is het benutten van de bodem voor energie. Inderdaad is daarover in november bij de Waternota gesproken. Hij wil graag weten hoe er afwegingen worden gemaakt, ook in procedurele zin. Dat verdient naar zijn mening een nadere concrete uitwerking en hij verzoekt deze spoedig aan de commissie RGW voor te leggen. Ook hij sluit aan bij de opmerking van de PvdA over het betrekken van archeologische organisaties bij de visie. Ook moet er een lijn worden gelegd richting aardkundige monumenten. Hij stelt voor op een A4 tje aan te geven wat relevant is met het oog op de provinciale structuurvisie.

Mevrouw Lamers vindt in de visie duidelijk terug wat de mogelijkheden en problemen kunnen zijn voor wat betreft het gebruik van de bodem. Wel mist zij aan de profit kant de ondernemers. Er zijn velen geraadpleegd, vooral waar het gaat om milieu en grond, maar de ondernemers komen in dat overzicht niet voor, terwijl er wel wordt gesproken over parkeergarages en ondergronds bouwen. Mevrouw Bodewitz sprak over de risico's van bodemenergie, met name voor de drinkwatervoorziening. Ook dat houdt de VVD bezig. Zij gaat ervan uit dat de risico's en de mogelijkheden nader in de uitwerking worden beschreven.

In de visie wordt niet ingegaan op de financiën. Alleen wordt gemeld dat de financiën worden meegenomen in de AVP, waar zich al vele projecten in bevinden die financieel niet geheel gedekt zijn. In het stuk over de PUC kwam zij een bedrag tegen van € 1,4 miljoen, bedoeld voor deze visie. Het is haar niet duidelijk hoe de financiën geregeld gaan worden. In de krant las zij dat geothermische boringen een miljoen euro kosten. Het is haar niet duidelijk hoe een en ander kan worden gefinancierd. Ook vraagt zij naar de samenwerking met andere provincies. Zij heeft begrepen dat Lelystad en Den Haag al met boringen bezig zijn. Daar kan men in Utrecht zijn voordeel mee doen en dubbel werk voorkomen.

Mevrouw Dik laat weten dat ook de ChristenUnie content is met deze bodemvisie. De ontwikkelingen rond het gebruik van de bodem gaan zeer snel. Het ondergronds bouwen neemt toe en in de Nederlandse grond liggen 1,7 miljoen kilometer kabels en leidingen. Er ontstaat steeds meer belangstelling voor bodemenergie.

Zij is tevreden over deze visie en noemt in dat kader: duurzaamheid en de lagenbenadering.

Voorts stelt zij de volgende vragen:

- De ambitie was 12 aardkundige monumenten terwijl het er niet meer dan 7 zijn geworden. Zij vraagt hoe dat verder wordt opgepakt.
- Zij sluit zich aan bij de vraag van de VVD over de financiën.
- Op sommige punten vond zij de bodemvisie enigszins teleurstellend omdat er nog geen echte ruimtelijke keuzes worden gemaakt, bv. als het gaat om ondergronds ruimtegebruik in relatie

tot 3-D bestemmingsplannen. Zij vraagt op dit punt om meer ambitie. Binnenkort gaat de provincie met de eigen structuurvisie aan de slag en die mag volgens de ChristenUnie 3 D zijn, waarbij ook de ondergrond moet worden meegenomen.

- Veel aandacht wordt er besteed aan de bodemdaling in het veenweidegebied. Dat is ook terecht maar er is veel meer informatie nodig om keuzes te kunnen maken.
- Op pag. 40 wordt wel erg duidelijk dat er geen keuzes worden gemaakt. Daar staat over de Utrechtse Heuvelrug: “We gaan een onderzoek doen naar de bijdrage van de provincie op basis van de ambities, maar een specifieke ambitie formuleren we in een later stadium.”
- De fractie van de ChristenUnie deelt het standpunt van G.S. dat de bodem geschikt is voor duurzame energie, echter, de ChristenUnie had verwacht dat er in de bodemvisie een afwegingskader zou worden opgenomen voor de toepassing van bodemenergie. Helaas worden er vooral vragen opgeroepen. Er is onvoldoende duidelijkheid over de risico's van KWO voor de grondwaterkwaliteit en ook over het gebruik van geothermie is veel onzekerheid. Bij de bespreking van het Waterplan heeft de commissie uitgesproken dat de risico's nog onvoldoende in beeld waren. Toen werd er verwezen naar de Bodemvisie. Nu ligt er een Bodemvisie voor en wordt er verwezen naar nader onderzoek. Deze opmerkingen zijn vooral bedoeld als een aansporing aan G.S. om voortvarend aan de slag te gaan. In 2012 worden de activiteiten in het PUC opgenomen, zo heeft zij begrepen. Zij hoopt dat er dan nog tijd is om een en ander mee te nemen in de provinciale structuurvisie. De gegevens over bodemenergie en de toekomst van het veenweidegebied moeten bekend zijn voordat de provinciale structuurvisie wordt vastgesteld; daarin moet de visie van de provincie wel heel duidelijk worden verwoord.

De heer Seldenrijk verwijst naar pag. 10, het overzicht waar o.a. de bodemprocessen worden genoemd. Hij vindt de bodemprocessen door de provincie nogal negatief ingestoken (verdroging, verzilting, vermesting, verarming, versnippering, erosie). Hij vraagt of er geen positieve zaken te benoemen zijn. Een positievere benadering heeft zijn voorkeur. De SGP sprak zojuist over het hoofdstuk landbouw. Uit de tekst van de Bodemvisie blijkt dat G.S. de landbouw zien als een grote vervuiler. Er wordt een negatief beeld van de landbouw geschetst en dat vindt hij niet terug in de ambities. De vraag is nu wat juist is. Wordt de soep niet zo heet gegeten als deze wordt opgediend of moeten de ambities bijgesteld worden?

Mevrouw Bodewitz vraagt of het CDA pleit voor meer omschakeling naar ecologische grondgebonden landbouw.

De heer Seldenrijk antwoordt dat hij nergens voor heeft gepleit. Hij gaf aan dat er in de visie een negatief beeld van de landbouw wordt geschetst terwijl dat niet terugkomt in de ambities van G.S. Hij heeft aangegeven dat één van beide moet worden aangepast en hij verwacht dienaangaande een reactie van G.S. Afgezien daarvan, kan zijn fractie verder met de ambities uit de visie instemmen. Hij is benieuwd naar de uitwerking van de ambities.

De heer Duquesnoy mist in deze visie de kaders voor energie uit de bodem. Daarover is nog veel onduidelijkheid. Wat betreft de driedimensionale diepteviews, vraagt hij of de provincie zelf ook nog ideeën heeft, bv. over de aanleg van een parkeergarage onder Fort Vechten. In dit voorstel wordt uitsluitend gereageerd, maar is er geen sprake van het ontwikkelen van een eigen provinciale visie op ondergronds bouwen.

Evenals de heer V.d. Lagemaat stelt hij de vraag in hoeverre de landbouw een vervuiler is. Er is een brief binnengekomen van de Nederlandse Melkveehouders vakbond. Hij vraagt of G.S. op die brief gaan reageren. Heeft deze brief invloed op het voorstel of kan er een amendement van de SGP worden verwacht?

De heer Binnekamp merkt op dat de provincie zich in het bodembeleid tot nog toe teveel heeft beziggehouden met het voorkomen van bodemverontreiniging en het saneren daarvan. Ieder jaar kwam dat naar voren in de meerjarenbegroting voor bodemsanering. Gelet op de ontwikkelingen rond de boven- en ondergrond, de bebouwing, de wegen, natuur, landbouw, het aanleggen van grote parkeergarages, de bodemenergie, grondwaterstromingen en verontreinigingen in stedelijk gebied is er volgens G.S. aanleiding om met P.S. van gedachten te wisselen over de vraag hoe de provincie in al die ontwikkelingen regulerend kan optreden. Dat is ook de bedoeling van dit stuk. Deze notitie is een bouwsteen voor de structuurvisie van de provincie. In de visie wordt inzicht gegeven in ontwikkelingen en in de ambities van G.S. De bevoegdheid van de provincie om op bepaalde gebieden te kunnen ingrijpen zal vertaald moeten worden in de structuurvisie.

Het gaat hier niet om een afwegingskader. De visie is een bouwsteen om te laten zien wat er in de bovengrond en ondergrond gebeurt, zodat P.S. met behulp van een uitwerkingsprogramma besluiten kunnen nemen in het kader van de structuurvisie.

Er zijn al jaren geleden afspraken gemaakt over de KWO. De provincie is op dat gebied ook vergunningverlener. Mevrouw Bodewitz vroeg om inzage in de risico's. Die risico's zijn in beeld. Op dit moment is er een pilot gaande, samen met de RIVM, om te onderzoeken welke negatieve effecten bodemenergie, met name KWO, zou kunnen hebben op de grondwaterkwaliteit. De bevindingen zullen worden meegenomen in het uitwerkingsprogramma. Daarin zullen de risico's op basis van de ervaringen scherp in beeld worden gebracht. Met deze visie wil het college van G.S. de commissie informeren over alles wat er nu in de bodem gebeurt, als het gaat om energie. Mevrouw Lamers sprak van geothermie. Dat is in deze provincie nog niet aan de orde. Wanneer een bedrijf tot geothermie over wil gaan, dan is dat alleen mogelijk, wanneer de risico's klein zijn. Het bedrijf dient dat voor eigen kosten te doen; de provincie gaat dat niet financieren.

Over bodemenergie is op dit moment een landelijk onderzoek gaande. De resultaten daarvan zullen ook bij de verdere uitwerking worden betrokken.

Het is niet zo dat in het Waterplan en het Grondwaterplan naar de Bodevisie en andersom wordt verwezen. De Bodemvisie is bedoeld als bouwsteen voor de uiteindelijke structuurvisie.

Mevrouw Dik begrijpt dat de Bodemvisie ook een bouwsteen wordt voor de structuurvisie en dat de risico's voor KWO nog scherp gedefinieerd zullen worden in het uitwerkingsprogramma. Zij hecht eraan dat het uitwerkingsprogramma tijdig gereed is, voorafgaand aan de structuurvisie. Deze bodemvisie biedt haar nog steeds niet het afwegingskader voor de vraag waarvoor KWO al dan niet geschikt is en welke risico's zich voordoen.

De heer Binnekamp memoreert dat mevrouw Nalis die vraag ook heeft gesteld. Er komt een uitwerkingsprogramma voor bodemenergie en voor het veenweidegebied. Hij wil samen met de commissie vaststellen welke data gehaald moeten worden, wil het uitwerkingsprogramma tijdig gereed zijn met het oog op de structuurvisie. Hij zal daar nog voor het zomerreces met concrete data op terugkomen.

De voorzitter zegt toe dat deze afspraak in de termijnagenda zal worden opgenomen.

De heer Binnekamp komt terug op de opmerkingen die over de landbouw zijn gemaakt. De vraag is hoe de landbouw bedrijfsmatig beter georganiseerd kan worden om afspoeling te verkleinen en de waterkwaliteit te garanderen. De teksten zijn alleen bedoeld om aan te geven dat landbouw en andere thema's duidelijk van invloed zijn op de boven- en ondergrond. Hij is het er mee eens dat de soep niet zo heet wordt gegeten als deze wordt opgediend. Toch moet men niet weglopen voor het feit dat de landbouw bijdraagt aan overbelasting van bodem en grondwater. Het zou ook een goede zaak zijn om gezamenlijk een visie voor de landbouw te ontwikkelen.

Mevrouw Bodewitz stelt het op prijs wanneer er een visie voor de landbouw wordt ontwikkeld en dat daarbij wordt aangegeven tegen welke problemen men nu aanloopt wat betreft vermessing, zware metalen, de bestrijdingsmiddelen en de gevolgen daarvan. Ook die visie moet worden meegenomen bij de ontwikkeling van de structuurvisie. De provincie kan bv. bepalen dat er meer ruimte moet worden geven aan de grondgebonden en de biologische landbouw in plaats van de intensieve veehouderijen en de niet grondgebonden landbouw.

De heer Binnekamp is niet de eerst verantwoordelijke voor de landbouw maar hij vindt het belangrijk dat er door G.S. en P.S. een visie wordt ontwikkeld voor de landbouw: die visie kan worden gebruikt bij het opstellen van de structuurvisie.

Het is beslist niet zijn bedoeling geweest om de landbouw met dit rapport te diskwalificeren.

Integendeel, de landbouw is een zeer belangrijke factor in de economie maar er moet wel oog zijn voor de invloed van de landbouw op andere functies.

De heer Seldenrijk laat weten dat hij dat ook niet wil bestrijden.

Voorts geeft de heer Binnekamp aan dat er in het veenweidegebied vele processen gaande zijn. Er zal een uitwerkingsprogramma volgen om na te gaan welke processen er integraal kunnen worden ingezet. De bodemkaart en de lagenbenadering spelen daarin een belangrijke rol. Het is niet zo dat de bodemvisie het enige zaligmakende stuk is over het veenweidegebied. Er zijn veel processen gaande en een integrale aanpak wil men door middel van de bouwsteen bodemvisie gaan realiseren.

Dat komt terug in het uitwerkingsprogramma veenweidegebied.

Vragen zijn er gesteld over de ondergrondse bouw en de veiligheid in stedelijk gebied. In het Utrecht City Project wordt bv. KWO afzonderlijk beoordeeld, de provincie houdt zich op dat vlak bezig met vergunningverlening en brengt de risico's in beeld.

Het is de bedoeling dat er een integrale benadering voor bodemverontreiniging en bemalingen in relatie tot het grondwaterpeil tot stand komt. De provincie is binnen stedelijk gebied bevoegd gezag voor een aantal functies, maar gemeenten zijn dat ook. Getracht wordt dat integraal te bundelen. In het Utrecht City Project trekken provincie en gemeenten integraal op. Tot nog toe was dat niet gebruikelijk. Ook wordt getracht de vergunningverlening meer te stroomlijnen door een integrale aanpak.

Gesproken werd over het betrekken van archeologische organisaties bij de Bodemvisie. Die zijn er nog niet bij betrokken, ook ondernemers niet. Wel heeft de archeologische afdeling van de provincie zijn licht hierover laten schijnen. Dat vindt hij voldoende. De ondernemers zullen worden betrokken zodra ze aan de beurt zijn. Wanneer er gebouwd gaat worden, kunnen ondernemers hun plan indienen en die zullen dan getoetst worden. De heer Binnekamp vindt het niet zinvol om ondernemers al op voorhand te betrekken bij een Bodemvisie. Het moment van inschakeling is daar, wanneer zij aan de lat zijn om iets te gaan realiseren.

Mevrouw Lamers merkt op dat de provincie juist kan profiteren van de know how van bouwers van parkeergarages en van ondernemers die kabels aanleggen. Zij weten hoe er optimaal gebouwd kan worden zonder dat zich lekkages voordoen. De provincie had met die specialismen zijn voordeel kunnen doen. De heer Binnekamp antwoordt dat die partijen later wel degelijk aan bod zullen komen. Deze visie is een bouwsteen maar nog geen compleet plan. Wanneer het moment daar is, zullen de ondernemers worden betrokken omdat zij veel kennis hebben van ondergronds bouwen. Nu wordt alleen aangegeven dat ondergronds bouwen nadelige effecten kan hebben voor grondwaterstroming, bodemverontreiniging e.d. Het pleidooi van mevrouw Lamers kan eventueel bij de uitwerkingsprogramma's worden meegenomen. Nogmaals geeft spreker aan dat deze visie weergeeft wat er allemaal rond en in de bodem gebeurt maar nog geen duidelijke afspraken bevat hoe er zal worden gehandeld. Dat komt in de uitwerkingsprogramma's wel aan de orde en het punt van mevrouw Lamers kan daar eventueel in worden meegenomen..

Mevrouw Lamers constateert dat de visie vooral betrekking heeft op de bodem in het landelijk gebied terwijl er ook veel bodem onder de steden ligt. Dat laatste mist zij in de visie.

De heer Binnekamp wil dit toch nuanceren. In de bodemvisie gaat het over de Utrechtse Heuvelrug, het veenweidegebied en het stedelijk gebied.

Vragen zijn er gesteld over de financiën. Er zullen uitwerkingsprogramma's tot stand komen en dat kost geld. Daar is een begroting voor opgesteld. De verwachting is dat er ook subsidiestromen van het rijk los gaan komen, o.a. uit het Garantiefonds. De provincie zal geen gelden vragen om energie verder te gaan ontwikkelen; voorshands is er alleen sprake van een studie. De provincie wordt niet betrokken bij de daadwerkelijke realisatie. Uiteraard zal er, waar nuttig en mogelijk, samenwerking met andere provincies plaatsvinden.

De heer De Heer geeft aan dat bij de beleving van aardkundige waarden, aardkundige monumenten horen. Er zijn ooit 7 aardkundige monumenten aangewezen terwijl het plan was dat er 12 zouden worden aangewezen. Hij had verwacht dat het aantal van 12 nu compleet zou worden gemaakt in relatie tot de beleving van aardkundige waarden. GroenLinks stelde daar een vraag over en de ChristenUnie sluit zich daar graag bij aan. Jarenlang werd er jaarlijks € 5.000,- gereserveerd voor het aanwijzen van een nieuw aardkundig monument. Als begrotingspost is dat nu weg, maar het idee leeft nog steeds.

De heer De Vries proeft in de beantwoording van de gedeputeerde een zekere tweeslachtigheid. Hij krijgt de stellige overtuiging dat er nu sprake is van een strategische visie en niet van een beleidsplan. Het gaat om de visie van de provincie over hetgeen er met de bodem moet gebeuren. In de commissie proeft hij de vraag: wat wordt ermee gedaan? Het zou goed wanneer de gedeputeerde aangeeft dat dit in een volgende fase zal worden uitgewerkt. D66 is juist tevreden over het beeld en de visie die in dit voorstel zijn neergelegd.

Mevrouw Bodewitz laat weten dat de gedeputeerde haar enigszins gerust heeft gesteld wat betreft de tijdige verschijning van het uitwerkingsdocument, voorafgaand aan de structuurvisie. In de tussentijd zullen er vergunningen worden afgegeven voor KWO. Zij vraagt of dat om grote aantallen gaat; loopt de provincie in de tussentijd nog een risico?

De heer Binnekamp antwoordt dat het niet om veel KWO vergunningen gaat. KWO is vergunningplichtig en vaak wordt dat door bedrijven als een belemmering ervaren, omdat de procedure veel tijd, energie en geld kost. Hij meent dat het om 3 of 4 KWO-aanvragen gaat. Bij die aanvragen wordt altijd nauwkeurig naar de risico's gekeken. Tezamen met de landelijke overheid worden de risico's nog scherper in beeld gebracht, mede op grond van de resultaten van de pilot die gaande is.

Naar aanleiding van de woorden van de heer De Vries, antwoordt de heer Binnekamp dat het hier gaat om een bodemvisie en dat moet zijn beslag krijgen in een structuurvisie om bepaalde zaken als provincie te kunnen afdwingen. Het gaat om de bodemvisie van P.S.

Hij is bereid terug te komen op het pleidooi van GroenLinks en de ChristenUnie ten aanzien van de aardkundige monumenten in het kader van het uitwerkingsplan.

Gehoord de discussie, constateert de voorzitter dat dit voorstel als sterstuk aan P.S. zal worden aangeboden.

8. Statenvoorstel Provinciaal Uitvoeringsprogramma Convenant Bodem Utrecht 2010 t/m 2014 (PUC) met uitnodiging van de Statencommissie MME

Mevrouw Dekkers constateert dat het PUC een groeidocument is. Voorliggende basis daarvoor heeft de instemming van het CDA. In het PUC zijn werkzaamheden opgenomen ter verbetering, bescherming en duurzame benutting van de bodem en de ondergrond, waarschijnlijk ook in die volgorde van belangrijkheid. Het CDA vraagt hoe het staat met de sterk toenemende behoefte aan opslag van warmte en koude en het gebruik van energie.

De ambitie en de bijbehorende financiën gaan niet gelijkmatig op. Tijdens de MIT-term review zal er waarschijnlijk een beroep moeten worden gedaan op het ministerie van VROM om extra geld beschikbaar te stellen. Het CDA schat in dat de kans gering is dat er extra gelden beschikbaar komen. Door G.S. wordt voorgesteld om voor de aanpak van spoedlocaties en bodemsaneringen een prioriteitsvolgorde te hanteren en dat vindt het CDA een goed plan. Wel moet naar de realiteitsgehalte van plannen worden gekeken. Een eenvoudig te realiseren plan kan eerder worden uitgevoerd dan een zeer complex plan. Bij de financiële consequenties mist het CDA de baten die er zouden moeten komen wanneer, zoals op pag. 12 wordt aangegeven, eigenaars en veroorzakers van de bodemverontreiniging op hun financiële verantwoordelijkheden worden gewezen. Op pag. 20 worden de beschikbare middelen in beeld gebracht. Uitgegaan wordt van de filosofie dat de vervuiler betaalt. Hoe groot schatten G.S. de kans in dat ook in deze dossiers de vervuiler kan worden aangesproken en financieel gaat meebetalen? Daarover wordt niets gemeld.

Voorts wordt gesproken over de gedecentraliseerde uitkering van € 7,1 miljoen voor bodemsanering bij de voorjaarsnota. Dat komt niet terug in het besluit. Het CDA neemt dat dan maar voor kennisgeving aan. Daarover kan nu nog niets worden gezegd omdat de andere claims nog niet bij het CDA bekend zijn. De overheid wil toewerken naar vereenvoudiging van de regelgeving. In hoeverre wordt daarmee met het vaststellen van het PUC rekening gehouden?

Mevrouw Lamers sluit zich voor wat betreft de financiën graag aan bij de opmerking van het CDA; haar fractie deelt die zorg. Bij de prioriteiten wordt eerste prioriteit gegeven aan maatregelen voor humane spoedlocaties, gebiedsgerichte maatregelen voor spoedeisende grond en waterverontreiniging. Dat alles heeft de instemming van de VVD. Voorts wordt in dat kader ook melding gemaakt van de Natura 2000 gebieden. Dat begrijpt zij niet. Volgens haar hoort dat thuis onder punt 4, ecologische risico's. Zij vraagt waarom Natura 2000 zo hoog op de ranglijst staat en niet bij punt 4.

De kosten van de bodemvisie komen uit op € 1,1 miljoen; dat heeft uitsluitend betrekking op de "plannenmakerij" en kennelijk niet op het uitvoeringsdeel. Zij vraagt hoe dat zit. Eerder is gesproken over de bodemverontreiniging van de Vecht. Zij vraagt of dat ook hierover valt, zo ja, dan zullen de financiën absoluut ontoereikend zijn.

De heer Kloppenborg ziet een frictie in de afspraken over financiering met enerzijds het rijk en anderzijds de Unie van Waterschappen; hoe zwaar gaat dat worden?

Op pag. 22 wordt laconiek het volgende opgemerkt "Hoe minder verontreiniging bekend is, des te groter de bandbreedte is van de kostenraming." In de kostenraming van de post bodemsanering wordt uitgegaan van de onderkant van de bandbreedte. Hij vraagt of de provincie in dat opzicht nog grote financiële risico's kan verwachten en of dat gevolgen kan hebben voor de prioritering.

De heer V.d. Lagemaat kan zich in hoofdlijnen aansluiten bij de reactie van het CDA. Het voorstel beslaat een periode t/m 2014, volgens pag. 1. Echter, onder punt 4 staat "tot 2014". Een en ander vraagt om een tekstuele aanpassing. Een aantal zaken loopt gewoon door. Het is dan ook belangrijk dat het geld in de loop van 2015 beëindigd wordt. Mogelijk zullen zaken pas in 2016 definitief kunnen worden afgesloten. Het is een goede zaak dat spoedeisende locaties voorrang krijgen. Onder punt 5, financiën, wordt aangegeven dat een aantal afspraken met het rijk niet op tijd kunnen worden nagekomen. Hij vraagt welke consequenties dat kan hebben.

De heer Duquesnoy heeft eveneens vragen over de financiën. Naar voren komt dat de Unie van Waterschappen andere ideeën heeft. Nu wordt gekozen voor een oplossingsrichting met prioriteitsvolgorde voor de spoedlocaties. Hij vraagt dienaangaande naar de reactie van de waterschappen.

Mevrouw Bodewitz memoreert dat in de oplegger het volgende wordt vermeld “Voorgesteld wordt de kosten te dekken uit de decentralisatie-uitkering Bodem van het PUC.” Dat betekent dat het PUC over 5 jaar gekort wordt met een bedrag van € 1 miljoen. Dat is veel, terwijl het budget voor de PUC al niet ruim is. De PvdD is voorstander van een bezuiniging op andere beleidsterreinen. De bodemsanering is een belangrijke wettelijke kerntaak van de provincie en daar kan niet op worden bezuinigd. In de toelichting staat dat door de gewijzigde financieringsvorm het noodzakelijk is om bij de voorjaarsnota 2010 voor te stellen de gedecentraliseerde uitkering van € 7,1 miljoen over 2010-2014 te bestemmen voor bodemsanering. Zij vraagt hoe dit te rijmen valt met het voorstel om € 0,2 miljoen van dat bedrag te reserveren voor het programma duurzaamheid en milieu. Eerder is gesproken over prioriteitsvolgorde. Normaal gesproken kan zij daarmee instemmen, echter, ingeval van spoedeisende locaties moet er geen sprake zijn van prioriteitsvolgorde maar moet er gewoon worden aangepakt. De formulering “Het kan ertoe leiden dat we landelijke afspraken in het convenant niet op tijd kunnen nakomen.” vindt de PvdD niet aanvaardbaar. Op dit terrein kan geen water bij de wijn worden gedaan. Met dit terrein moet men gewoon aan de slag. Op pag. 21 wordt aangegeven dat “er veel doorlopende verplichtingen zijn uit vorige programma’s. Die verplichtingen zijn aangegaan onder de oude nationale bodemsaneringwetgeving. Daarom voeren we hiervoor projectanalyses uit. Daarin onderzoeken we of deze activiteiten kunnen worden afgebouwd dan wel afgekocht.”

Waarom is destijds bepaald dat die locaties moesten worden aangepakt; wat is er nu veranderd in de regelgeving waardoor dat nu niet meer spoedeisend wordt benoemd?

Mevrouw Nalis verwijst naar de prioritaire aanpak voor de bodemsanering. Zij vraagt of er nog 1,5 jaar moet worden gewacht op de uitkomsten van de inventarisatie. Zij gaat ervan uit dat er in het verleden veel kennis is opgedaan met betrekking tot de locaties en dat er eerder meer duidelijkheid kan worden gegeven, temeer daar het gaat om spoedlocaties die moeten worden aangepakt. Zij vraagt of G.S. bekend zijn met een motie die in de Tweede Kamer is aangenomen over de antiverdroging. De Minister heeft de opdracht gekregen om voor 1 mei te laten zien wat er wordt gedaan. Zij vraagt of er op dit vlak ook een taak ligt voor de provincie. Zorg wordt er in deze commissie uitgesproken over de beperkte financiële middelen. Daar wil zij zich bij aansluiten.

De heer Binnekamp merkt op dat de kosten van het programma t/m 2014 in beeld zijn gebracht. Daarna ontvangt de provincie voor dat programma geen geld meer. Er is een bedrag van € 7,1 miljoen beschikbaar, maar dat is inderdaad te weinig en prioritering is noodzakelijk, in het lopende en in het nieuwe programma. Dat vereist wel nader bodemonderzoek. Nagegaan moet worden of die prioriteiten nog steeds dezelfde zijn, zoals destijds ingeschat. Daar is 1,5 jaar voor nodig. In de Mid term review zal daar op worden teruggekomen, ook richting het rijk, mede op basis van de programma’s. Wanneer er geld te kort is voor het lopende en het nieuwe programma, zal er bij de Mid term review meer geld aan de overheid worden gevraagd. Hij vraagt zich overigens af of er wel extra middelen beschikbaar zullen worden gesteld.

Het bedrag van € 7,1 miljoen voor de bodemsanering wordt gelabeld binnen het programma van duurzaamheid en milieu. De werkzaamheden, die daarmee gemoeid zijn, moeten uit het budget voor dat programma bekostigd worden. Vergunningverlening en onderzoek kosten per jaar ca. € 200.000 dus € 1 miljoen over een periode van 5 jaar. G.S. willen dat bedrag niet uit de algemene middelen halen. Om die reden wordt voorgesteld € 1 miljoen over 5 jaar ten laste te laten brengen van het programmabudget ad € 7,1 miljoen.

In beginsel is het inderdaad zo dat de vervuiler betaalt. Vaak lukt dat wel, maar soms ook niet. Soms kan de vervuiler niet achterhaald worden, omdat niet altijd duidelijk is wie de vervuiler is. Eigenlijk gaat het hier niet om een vereenvoudigde regelgeving. De provincie is vergunningverlener als het gaat om bodemsanering en de provincie moet de vinger aan de pols houden. De provincie wil een plan zien en wil de sanering volgen door middel van handhaving. Ook wil de provincie weten wat er met de vervuilde grond is gebeurd. Het gaat hier om wettelijke voorschriften die niet kunnen worden afgeschaft. Overigens gaat het hier niet om uitbreiding van de regelgeving. Het is bestaande regelgeving waar de provincie wettelijk niet omheen kan.

Natura 2000 heeft hoge prioriteit gekregen als gevolg van een Europese verplichting. Voorts geeft de heer Binnekamp aan dat de bodemsanering van de Vecht hier buiten staat. De Vecht is eigendom van het rijk. Het rijk wil graag het beheer en het eigendom overdragen aan waterschap AGV. Het waterschap is daartoe bereid, mits ook de noodzakelijke financiën worden overgedragen. Het rijk zal € 27 miljoen voor de sanering van de Vecht overdragen aan waterschap AGV.

De heer Binnekamp komt terug op de woorden van GroenLinks. Als uit de onderzoeken blijkt dat er meer risico's zijn en de vervuiling intensiever is dan gedacht, dan moet er voor zo'n sanering meer geld worden uitgetrokken. Dat zal uit de onderzoeken moeten blijken. Zolang dat nog niet bekend is, moet er een bandbreedte worden aangegeven en het liefst gaat hij nu aan de onderkant zitten zodat andere locaties ook kunnen worden bediend.

Wanneer het rijk minder geld beschikbaar stelt, dan kan er minder gesaneerd worden. Dat komt ook omdat men inmiddels anders tegen saneringen aankijkt. Vroeger was multifunctionele sanering noodzakelijk terwijl tegenwoordig scherper wordt gekeken naar de functie in een gebied in relatie tot de sanering. Woningbouw maakt bv. een meer indringende sanering noodzakelijk dan kantoorbouw. De Unie van Waterschappen is van mening dat er een bepaald bedrag gelabeld is. Dat is ook zo maar G.S. hebben de mogelijkheid aan te geven of een waterbodemsanering spoedeisend en urgent is. Dat zijn ze niet allemaal. De Vecht is voor WO I voor het laatst gebaggerd en gesaneerd. Sanering en baggeren is nu nodig, mede in het kader van de overdracht van het eigendom van het rijk naar AGV. De sanering heeft betrekking op de waterkwaliteit en de ecologie, echter, een bedreiging voor de volksgezondheid is niet aan de orde.

Wanneer uit bepaalde onderzoeken zou blijken dat de verontreiniging niet is toegenomen dan wel is afgenomen, dan komt dat tot uitdrukking in een andere prioriteitsvolgorde. Mevrouw Bodewitz pleitte ervoor dat alles moet worden aangepakt. In de grondhouding is hij het daarmee eens, echter, daarvoor is onvoldoende geld beschikbaar.

Mevrouw Dekkers constateert dat bij de financiële consequenties wordt aangegeven "dat door wijziging van de financieringsvorm het noodzakelijk is om bij de Voorjaarsnota 2010 voor te stellen de gecentraliseerde uitkering van € 7,1 miljoen over 2010 tot 2014 te bestemmen voor de bodemsanering." Zij vraagt wat er nu precies is gewijzigd in de financieringsvorm en wat de consequenties zijn voor de voorjaarsnota.

Mevrouw Nalis vraagt om een reactie op haar eerdere vraag over de antiverdrogingsmotie die door de Tweede Kamer is aangenomen.

De heer Duquesnoy begrijpt dat het uitgangspunt is dat de vervuiler betaalt maar dat dit niet altijd eenvoudig te realiseren is. Dat komt ook in dit voorstel naar voren. Wel vindt hij het vreemd dat de provincie een saneringsplan wil zien en dat dit aan een deadline wordt gekoppeld. Dat heeft de provincie ook op 28 januari jl. gedaan. Wanneer de deadline gehaald wordt, dan wordt er nog een paar maanden uitstel toegestaan. Vraagtekens heeft hij dan ook over de effectiviteit van de juridische instrumenten van de provincie.

De heer Binnekamp licht toe dat, in tegenstelling tot het verleden, dit budget nu specifiek een doeluitkering is geworden. Dat bedrag wordt in de voorjaarsnota gelabeld in het programma milieu en duurzaamheid. De gelden die de provincie van het rijk ontvangt, worden bij de voorjaarsnota gelabeld voor de bodemsaneringsprogramma's in de komende tijd.

Hij zegt toe dat hij via het verslag van deze vergadering zal terugkomen op de vraag over de antiverdrogingsmotie.

Naar aanleiding van de opmerking van de heer Duquesnoy geeft de heer Binnekamp aan dat de provincie geen juridische instrumenten in handen heeft om partijen tot het uiterste te dwingen. Overigens kan het nog wel even duren voordat een sanering is ingezet. Een bedrijf dat een vergunning heeft, hoeft niet de volgende dag te beginnen met sanering. De provincie kan dat niet afdwingen.

De heer Duquesnoy geeft aan dat er een norm wordt gesteld met een uiterste deadline voor het indienen van een plan. Wanneer het plan niet tijdig wordt ingediend, wordt de deadline met enkele maanden verlengd. Hij vindt dat geen juridisch instrument.

De heer Binnekamp verschilt daarover met de SP van mening. Het uitgangspunt is dat ingediende plannen ook worden uitgevoerd. De ervaring leert dat sommige plannen niet worden uitgevoerd en daar zit de provincie dan boven op. Getracht wordt saneringsplannen in goed overleg uit te voeren, ook als dat 2 of 3 maanden later is. Hij heeft liever dat de sanering begint dan dat de sanering helemaal niet begint.

Het CDA en de PvdD willen eerst fractieoverleg alvorens dit voorstel als een sterstuk aan P.S. wordt voorgelegd.

9. Statenvoorstel Ad hoc commissie Ruimtelijke Provinciale Structuurvisie

De heer Duquesnoy geeft aan dat niet hij maar de heer Witteman tot deze commissie zal toetreden. De voorzitter zegt toe dat dit bij deze in het voorstel gewijzigd zal worden.

Mevrouw Nalis had verwacht dat er meer uitleg zou volgen in dit voorstel over de rol en de taken van deze commissie. Er zou wel een uitgebreid document zijn opgesteld, maar dat is niet aan het voorstel toegevoegd.

De heer Martens memoreert dat in de ad hoc commissie nWro ook de notities over ruimtelijke debatten, de nieuwe structuurvisie en de kadernota Ruimte besproken zijn. Dat zou wat hem betreft een bijlage bij dit voorstel kunnen zijn.

De heer Schoen memoreert dat het in voorliggend voorstel uitsluitend gaat om de precisering van de bevoegdheden van deze ad hoc commissie. Er zijn andere documenten besproken in de ad hoc commissie maar die horen hier niet bij.

De heer Martens vraagt of de documenten ter informatie kunnen worden toegestuurd.

De heer Schoen verwijst naar de verslagen van de vergaderingen van de ad hoc commissie; die komen als ingekomen stuk bij de commissie RGW binnen.

De heer Martens merkt nogmaals op dat voorliggend voorstel wat summier is en dat vragen, die hij toegespeeld kreeg, in de additionele documenten die hij noemde wel beantwoord werden.

Mevrouw Dik memoreert dat de ChristenUnie de initiator was van de discussie in de vorige commissievergadering, waarin werd aangedrongen op een nieuw mandaat voor deze ad hoc commissie die met de ruimtelijke structuurvisie aan de slag gaat. Er wordt een duidelijke scheiding gemaakt tussen het politieke debat in de commissie RGW/P.S. en het debat in de ad hoc commissie. Dat komt in dit voorstel duidelijk naar voren.

De voorzitter constateert dat dit voorstel als sterstuk aan P.S. zal worden aangeboden.

10. Statenvoorstel onteigening percelen Hart van de Heuvelrug

Mevrouw Swets geeft aan dat het CDA geen groot voorstander is van onteigening. Eerst moet vaststaan dat het echt noodzakelijk is dat de gronden worden verworven en dat er geen alternatieven zijn. Beide elementen zijn in dit stuk niet erg duidelijk verwoord. Zijn de gronden werkelijk allemaal nodig? Is er voldoende gezocht naar alternatieven? Die twee punten zijn voor het CDA wezenlijk. Zij begrijpt dat het, na behandeling in P.S., nog drie jaar kan duren voordat daadwerkelijk tot onteigening kan worden overgegaan. Als dat zo is, dan begrijpt ze dat dit stuk aan de orde is zodat het proces in ieder geval kan worden ingezet. Wel is het van belang dat het op enig moment weer in P.S. terugkomt, voordat werkelijk tot onteigening wordt overgegaan, met meer toelichting op de noodzaak en de alternatieven. Het CDA ziet dit voorstel meer als een tussenstap waardoor het proces kan doorgaan. Op die wijze heeft het CDA er geen bezwaar tegen dit voorstel in P.S. te behandelen.

De heer Balemans sluit zich in grote lijnen aan bij het CDA. Hij vraagt of er met dit voorstel ten principale een besluit wordt genomen over de onteigeningskwestie voor het gehele proces.

De heer Weijers laat weten dat D66 met dit voorstel kan instemmen. Ook voor D66 is onteigening niet het eerste instrument dat wordt ingezet maar onteigening wordt wel gesteund wanneer het noodzakelijk is. Over de paragraaf Communicatie merkt hij op dat er weinig is terug te vinden over de mensen die het betreffen. Alleen wordt aangegeven dat de eigenaren van de percelen schriftelijk op de hoogte worden gesteld. D66 pleit voor een goede en heldere communicatie, zodat de mensen daadwerkelijk in het proces worden meegenomen en achteraf niet met verrassingen worden geconfronteerd.

De heer V.d. Lagemaat laat weten dat de SGP het woord “onteigening” humeurbedervend vindt. Om misverstanden uit te sluiten stelt hij de volgende vragen:

- Voldoet dit voorstel aan de onteigeningscriteria, te weten niet meer dan maximaal 10% van het gebied?
- Het besluit geeft aan dat er geen bedenkingen zijn ten aanzien van het voorgenomen besluit van G.S. om de onteigeningsprocedure ex artikel 87 van titel 4 Onteigeningswet voor de projecten ecodeur Boele Staal en het sleutelgebied Erica op te starten. Echter, de wet bevat meer dan alleen maar artikel 87. Hij gaat ervan uit dat de artikelen 77 t/m 96 ook van toepassing zijn, betrekking hebbend op onteigening in het algemeen belang van de openbare ruimte. Voldoet dit statenvoorstel daar wel aan?

De heer Martens merkt op dat de PvdA met dit voorstel kan instemmen. De PvdA is geen voorstander van onteigening als instrument in eerste instantie. Dat wordt in het voorstel ook voldoende verwoord. Vragen heeft hij over de 10 ha. en de 10%; hij vraagt om het totaal aantal hectaren van het gebied waar het om gaat. Voorts vraagt hij, aansluitend aan de heer Balemans, wat er met dit voorstel nu daadwerkelijk wordt besloten. Wordt er aan het eind van de rit, bij accordering van het voorstel, onteigend? Of komt dat in een andere vorm terug in P.S.? Voorts vraagt hij welke gebieden er door G.S., zonder tussenkomst van P.S., wel onteigend kunnen worden.

Mevrouw Van Gemert deelt mede dat ook de SP met dit voorstel kan instemmen. Zij sluit zich aan bij de opmerking van D66 over de communicatie. Het schriftelijk op de hoogte stellen van betrokkenen is niet voldoende. Zij vraagt voorts welke communicatie er tot nog toe is geweest. Zijn er persoonlijke gesprekken met betrokkenen gevoerd? Volgens haar is het een kleine moeite om

keukentafelgesprekken te voeren. Hoe dan ook moet een volgend Groot Mijdrecht drama worden voorkomen. Zij vraagt of de provincie of de gemeenten de communicatie gaan verzorgen.

De heer Krol constateert dat de hoofdvraag is wat er nu feitelijk met dit voorstel wordt besloten. Hij zegt toe dat een en ander nog duidelijker zal worden verwoord. De provincie heeft afgesproken dat er geen feitelijke onteigening gaat plaatsvinden, ook niet bij prioritaire gebieden, zonder dat G.S. daar bij P.S. op terugkomen. In een feitelijke onteigeningssituatie zullen G.S. dus altijd bij P.S. terugkomen. Bij de vaststelling prioritaire gebieden is afgesproken dat al deze ecoducten sleutelgebieden zijn en dat betekent dat er nog niet automatisch is besloten deze tot prioritaire gebieden te maken. Bij feitelijke onteigening zijn er twee besluiten van P.S. nodig:

- P.S. moeten toestemming geven voor een feitelijke onteigening
- het besluit over prioritaire gebieden moet worden aangepast.

Toen gestart werd met grondonderhandelingen met betrekking tot het Boele Staal ecoduct, was de heer Krol nog wethouder in de gemeente Soest. Met een aantal grondeigenaren wordt al 5 jaar 1 : 1 gesproken over minnelijke verwerving. Met een groot aantal eigenaren is de grondaankoop inmiddels goed afgewikkeld. Ter illustratie laat hij een kaartje ronddelen waarin de positionering van het ecoduct wordt aangegeven en de grondverwerving die daarvoor nodig is.

Opmerkingen zijn gemaakt over de communicatie met de eigenaren. Met de eigenaren rond het Boele Staal ecoduct wordt al 5 jaar 1 : 1 gesproken. Bij de eigenaren van het Erica terrein ligt dat wat complexer. Daar gaat het om 80 eigenaren. Zij ontvangen een brief van de provincie met de aankondiging dat het natuurgebied gaat worden. Daarna vinden er altijd 1 : 1 gesprekken plaats; dat is overigens ook een wettelijke verplichting.

Naar aanleiding van de opmerkingen van de heer V.d. Lagemaat, laat de heer Krol weten dat in het voorstel uiteraard alle artikelen van de Onteigeningswet zijn meegenomen.

Het gebied met betrekking tot het Boele Staal ecoduct is 28 ha. groot. Wanneer er niet meer dan 10% wordt onteigend, gaat het om 2,8 hectare. Het gaat nu nog om 10 hectare grond waarover nog geen overeenstemming is bereikt, maar de stellige verwachting is dat er nog 7,8 ha. minnelijk kan worden verworven. Het is evident dat de provincie dit gebied nodig heeft en dat tot het uiterste zal worden gegaan om minnelijk te verwerven. Tegelijkertijd is het duidelijk dat een deel van het gebied onteigend zal moeten worden. De grote oostelijke corridor Hart van de Heuvelrug kan immers niet functioneren, wanneer dit ecoduct niet wordt aangelegd. Inmiddels zijn er zulke omvangrijke grondverwervingstransacties gedaan, dat er grote problemen zouden gaan ontstaan wanneer de provincie dat ecoduct uiteindelijk niet zou aanleggen.

De voorzitter constateert dat dit voorstel als een sterstuk aan P.S. zal worden voorgelegd.

Mevrouw Swets kan daar eventueel wel mee instemmen, maar eerst wil zij de verduidelijking van het besluit tegemoet zien.

De heer Krol zal het besluit uit het voorstel niet op de inhoud, maar op de zorgvuldigheid van de formulering iets aanscherpen zodat dit besluit, waarmee deze commissie kan instemmen, in P.S. niet tot grote discussies gaat leiden.

11. Statenbrief conceptbeheerplannen N2000 Botshol op verzoek van de PvdD in het kader ter kennisname procedure, eerder geagendeerd 5 oktober 2009

Mevrouw Bodewitz constateert dat in de beheerplannen duidelijk wordt aangegeven welke problemen zich in Botshol voordoen voor wat betreft de depositie van ammoniak. Aangegeven wordt dat enkele Habitat typen zeer ongunstig worden beïnvloed door de combinatie van hoge depositie van ammoniak en een ongunstige hydrologische situatie. Reductie van de depositie is op korte termijn noodzakelijk om deze typen voor verdere achteruitgang van kwaliteit te behoeden. Ook wordt aangegeven dat de stikstofwaarden voor Botshol nog niet in beeld gebracht zijn. Ook moet

nog worden onderzocht in welke mate de ammoniakuitstoot van agrarische bedrijven bijdraagt aan de stikstof depositie die voor Botshol wordt geconstateerd. Ammoniakdepositie wordt daarom in het beheerplan niet verder behandeld in de effectbeschrijving. Voordat duidelijk is welke bijdrage vanuit de regio geleverd kan worden voor vermindering van de ammoniak uitstoot, wordt in de brief aan het ministerie verwezen naar de ontoereikendheid van het generieke beleid. De PvdD vreest dat de provincie zich verschuilt achter rijksbeleid terwijl de provincie ruimhartig natuurbeschermingswetvergunningen verleent, zodat er in de toekomst geen enkele verbetering mogelijk zal zijn in de ammoniakproblematiek. Wanneer een vergunning is afgegeven, dan kan er slechts in de marges worden geopereerd.

Zij vraagt of G.S. bereid zijn om middels het vergunningenbeleid ervoor te zorgen dat de ammoniakproblematiek verminderd wordt in plaats van deze in stand te houden.

Voorts heeft zij geconstateerd dat er 200 visvergunningen binnen een Natura 2000 gebied acceptabel beschouwd worden zonder dat bekend is wat dit betekent voor de visstand en welke bijdrage dit levert aan de eutrofiering. Niet is onderzocht wat de gevolgen zijn van achterblijvend lood op het natuurgebied. De PvdD verzoekt G.S. gericht onderzoek te doen naar de 200 visvergunningen niet ongegrond als bestaand gebruik vergunningsvrij te verklaren. Eerst is nader onderzoek nodig.

De heer Kloppenborg gaat in op de antwoorden die achter het memorandum zijn gevoegd. Verwezen wordt naar een generieke problematiek die een groter effect zou hebben dan de plaatselijke ammoniak depositie. Op pag. 38 van het stuk wordt aangegeven dat de ammoniak uitstoot waarschijnlijk is toegenomen. De passage over knelpunten en vraagstukken geeft tamelijk lokale problemen weer op het gebied van uitstoot. Hij ziet wel verschil tussen de inhoud van het stuk en in de nadere beantwoording. Hij vraagt dienaangaande om uitleg.

De heer Krol licht toe dat het hier om een zeer complexe materie gaat, waar hij bestuurlijk op moet reageren. Getracht is een deel van de technische vragen reeds te beantwoorden. Hij constateert dat de PvdD nog een aantal aanvullende vragen heeft gesteld. Hij stelt dat Botshol last heeft van verzuring terwijl de natuur in dat gebied voorrang heeft. De stikstofdepositie in Botshol is vele malen te hoog. Tegelijkertijd moet worden geconstateerd dat het overgrote deel van de stikstofdepositie in Botshol een niet lokale achtergrond heeft.

Mevrouw Bodewitz laat weten dat deze reactie niet overeenstemt met de beantwoording. Uit de antwoorden komt naar voren dat er nog onderzoek moet plaatsvinden naar de vraag welk deel lokaal afkomstig is.

De heer Krol antwoordt dat 80% van de stikstofdepositie in dit gebied afkomstig is van achtergronddepositie en dus uit niet lokale bronnen. Snelwegen en Schiphol zijn in de optiek van de provincie niet lokale bronnen. Afname van stikstofdepositie in dit gebied kan niet volstaan met lokale maatregelen; die zullen voor Botshol onvoldoende effect hebben. Het gaat hier dus om een nationaal vraagstuk waar nationale aandacht aan moet worden besteed. De lokale uitstoot op Botshol is uitermate gering. Enkele vergunningen zijn op dit moment nog in een juridische procedure. Er is een groepering in Amsterdam die MB wet vergunningen van agrariërs tegenhouden. Hij heeft grote moeite met mensen die beroepsmatig de agrariër in Nederland “de nek willen omdraaien”.

De verdere gang van zaken hangt ook samen met de Crisis- en Herstelwet. Als die wet sterk wordt vertraagd, dan zal de provincie met een interimkader voor ammoniak komen. Dat zal het volgende inhouden: wanneer in een agrarisch gebied één agrariër stopt met zijn activiteiten, dan mag de vrijvallende depositie van die agrariër voor een deel worden hergebruikt. Dat model wordt ook in Gelderland gebruikt. Het gaat hier om de zgn. afroombdiscussie. Hij is hierover nog in gesprek met LTO. Op die manier wordt getracht iets te doen aan de lokale depositie, echter, het effect daarvan is relatief beperkt wanneer de achtergronddepositie niet grootschalig wordt aangepakt.

Spreker heeft voorts de indruk dat de 200 visvergunningen, die al bestonden toen de concept aanwijzing Natura 2000 van LNV binnenkwam, onder de categorie bestaand gebruik vallen. In het

antwoord op vraag 2, achterin het document, heeft hij getracht aan te geven dat dit al eerder (nl. op 9 november) is beantwoord. Daarmee is voldoende duidelijk gemaakt dat die 200 visvergunningen met een limiet op dagkaarten niet zodanig interveniërend zijn voor de loodrisico's van het water, dat er andere stappen zouden moeten worden genomen.

De heer Kloppenborg geeft aan dat de A2 zich dicht bij het gebied bevindt. De A2 is een factor die speelt in de verhoging van het niveau tot wat het nu is. Daarmee kan de speelruimte voor verdere deposities worden beperkt.

Voorts merkt hij op dat de Crisis- en Herstelwet juist een middel moet zijn om te komen tot verduurzaming van de samenleving en niet bedoeld is voor allerlei lapmiddelen.

Mevrouw Bodewitz blijft van mening dat het om een grote hoeveelheid visvergunningen gaat. Het valt haar op dat er geen onderzoek is gedaan naar de hoeveelheid en naar de effecten. Nu wordt aangenomen dat de effecten meevallen, echter, de provincie dient zich op onderzoek te baseren. Het gaat hier om een Natura 2000 gebied, daar moet niet al te gemakkelijk mee worden omgegaan. Zij vindt onderzoek essentieel. Zij beaamt dat er in het gebied sprake is van een grote achtergronddepositie maar zij blijft erop hameren dat het de verantwoordelijkheid is van de provincie Utrecht om uitstoot te verminderen. Ook is niet duidelijk of 25% voldoende zou zijn om bepaalde doelen in het gebied te realiseren. Zij zou het toejuichen wanneer er geen verevening plaatsvindt wanneer een agrariër met zijn bedrijfsvoering stopt en dat die rechten niet door andere boeren worden overgenomen. Dan wordt er pas echte milieuwinst geboekt.

De heer Krol merkt op dat wanneer de vrijkomende ammoniakrechten in een gebied 100% zouden worden afgeroomd, alle agrarische ondernemers in de nabijheid van Natura 2000 gebieden of Mb wet gebieden volledig op slot zouden gaan. Hij en het college van G.S. staan een dergelijk beleid niet voor.

Verduurzaming van toekomstbestendige landbouw is in de westelijke veenweidegebieden van belang. Na 2 jaar van onderhandelen zijn partijen er uit, wat betreft het convenant Groot Wilnis/Vinkeveen. Eén dezer dagen zal LTO daar een persbericht over naar buiten brengen. Ook de sector is zich bewust van het feit dat er in het gebied verduurzaming gaat plaatsvinden, dat er een groene ruggengraat wordt aangelegd en dat waterpeilen gaan omhoog maar ook dat er ruimte is voor agrariërs die enigszins willen groeien. In dat pakket moet een ondernemer, die de kans krijgt iets te groeien omdat zijn buurman gestopt is met de bedrijfsvoering, op zijn minst een gedeelte van die ruimte krijgen. Ook op die manier wordt meegewerkt aan afname van de depositie. Ook zijn er emissiearme stallen waarmee de depositie kan worden teruggebracht. Elders worden er luchtwassers bij de intensieve veehouderij toegepast. Dat zijn allemaal maatregelen die genomen worden om de ammoniakdepositie te verminderen, zonder de grootste en belangrijkste terreinbeheerders het leven onmogelijk te maken.

Terugkomend op de visvergunningen, licht de heer Krol toe dat er intensief contact is met de terreinbeheerders. De Botshol is volledig terrein van Natuurmonumenten. Ook de terreinbeheerders hebben geen enkele indicatie dat er sprake is van schade als gevolg van de beperkte hoeveelheid visactiviteiten die hier plaatsvindt. Dat is voor de provincie voldoende aanleiding om te stellen het daar bij te laten.

Inderdaad kent de Crisis- en Herstelwet een hoog gehalte aan maatregelen om procedures aan de kant te zetten, in plaats in te zetten op verduurzaming van Nederland. Hij herkent in die zin de kritische noot van GroenLinks.

12. Intentieovereenkomst Soesterveen-De Wiek gemeente Soest

Ter kennisname.

13. Stand van zaken Groot Mijdrecht Noord

Ter kennisname.

14. Sluiting

De voorzitter deelt mede dat er op 22 maart van 11.00-13.00 uur een informatiebijeenkomst met gedeputeerde De Jong zal plaatsvinden over Groot Mijdrecht Noord en het woonschepenbeleid. Hij verzoekt deze bijeenkomst in de agenda te noteren.

Voorts deelt hij mede dat mevrouw Blom in de volgende commissievergadering als vice-voorzitter zal optreden, wegens zijn verblijf in het buitenland.

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.